No. 52. 1845.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Zondag 4 Mei.

PATENTEN.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelezen hebbende het Besluit van Z. Exc. den Heere Staatsraad Gouverneur der Provincie *Noord-Braband*, van den 8. April 1845, C. n°. 6, (*Provincialblad n°*. 39), omtrent de beschrijving van het Patentregt, over de Dienst van $18^{45}/_{46}$. — Brengen dienvolgens bij deze ter kennisse der daarbij belanghebbende Ingezetenen:

Dat met de uitgifte van de door de Patentpligtigen in te vullen verklaringen, een aanvang zal gemaakt worden, *op den* 5. *Mei dezes jaars*; — terwijl met de weder inzameling van deze verklaringen, met den 15. daaraanvolgende begonnen, en dit werk zoo *spoedig* doenlijk voortgezet zal worden, dat dezelve alle vóór of op den 25. Mei, aan den Controleur en het Zetters-kollegie kunnen worden overgelegd; — zullende ter voorschrewen zake, na den 5. Junij aanstaande, of des noods den 15. dier maand, geene verklaringen meer worden aangenomen.

Dat de patentpligtigen van n°. 37 tot 40 der 14. Tafel, zijnde de Slijters in Wijnen, Sterke Dranken, enz., Tappers, Wijnhuis-, Bierhuis- en Kroeghouders, Kroeghouders en Slijters van Dranken in het klein, Koffijhuishouders en houders van Tuinen of Buitenhuizen tot openbare uitspanning, verpligt zij de aangiftbiljetten binnen *drie* dagen in te vullen, en hunne Patenten binnen den door het Gemeente-Bestuur te bepalen tijd af te halen, na alvorens de helft van den aanslag te hebben voldaan, en het verschuldigde over het vorige jaar ten volle zal zijn aangezuiverd.

Dat verder zij, na verstrijking van dien tijd, met het bewijs van gedane aangiften, of het Patent des vorigen jaars, niet meer [illegible] blootgesteld zien, wanneer door de Ambtenaren der Directe Belastingen hun Patent wordt gevraagd.

Dat de hier te Lande gevestigde Kooplieden, Commissionnairs, Fabrijkanten en Trafijkanten, die in het belang van hun beroep reizen, hun Patent mede reeds vóór de algemeene uitgifte zullen kunnen erlangen.

De Patentpligtigen, welke beroepen in plaatsen van hoogeren rang dan hunne woning uitoefenen, aanvullingsregten verschuldigd zijn.

Dienende nog naar aanleiding van het besluit van welgem. Z. Exc. van den 29. April 1833, (*Provincialblad n°*. 74), en het bovengemelde, verder tot informatie en narigt:

Dat het Dienstjaar ten opzigte der heffing van het Patentregt, een aanvang neemt met 1° Mei, en eindigt met 30. April van het jaar daaropvolgende.

Dat als vierendeelen jaars worden beschouwd, de tijdvakken aan te vangen 1° Mei, 1° Augustus, 1° November en 1° Februarij.

Dat de opcenten zijn: 28 op het Patenregt en 38 wegens het Patentzegel, beide voor het Rijk.

Terwijl verder tot narigt wordt medegedeelt, dat reclames wegens het onderwerpelijk middel, voorzien van de vereischte bescheiden, waaronder de aangifte behoort, binnen den, bij de Wet bepaalden termijn van *drie maanden na de afkondiging van het Kohier*, zullen moeten worden ingediend aan den Heer Controleur der Directe Belastingen, onder wiens contrôle de belastingschuldigen ressorteren, en dat na dit tijdverloop, geene reclames meer zullen mogen worden aangenomen.

Wordende voorts de Ingezetenen aangemaand, om in het doen hunner aangiften niet te blijve in gebreke, gelijk mede, om de verklaringen duidelijk in te vullen, en zich te wachten voor valsche, onnaauwkeurige en onvolledige opgaven, ten einde daardoor alle vervolgingen naar aanleiding der deswege bestaande strafbepalingen te voorkomen; — kunnende degenen, welke tot het regt verstand hunner verpligtigen ten deze, nadere inlichtingen verlangen, zich daartoe vervoegen ten Kantore van den Ontvanger der Directe Belastingen, alwaar dezelve gereedelijk zullen medegedeeld worden.

BREDA, den 17. April 1845.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 1sten Mei.

Ter gelegenheid van 's konings naamdag op heden, zijn er talrijke deputatien en vele bijzondere personen op de Tuilerien ontvangen, om den koning te begroeten, die, naar het zeggen van velen, thans eene zeer goede gezondheid schijnt te genieten. — Bij gelegenheid van gezegden dag, zijn er vele promotien gedaan bij het leger, onder anderen zijn vier marechaux-de-camp tot luitenant-kolonel, 14 kolonels tot marechal-de-camp, eenige luitenant-kolonels tot kolonel bevorderd, enz.; ook zijn verscheidene leden der universiteit tot lid van het legioen van eer benoemd.

— Aan het einde der zitting van eergisteren, bij de kamer der afgevaardigden, heeft de heer *de Gasparin*, bij gelegenheid der beraadslagingen over de buitengewone credieten voor de verschillende eerediensten, een incident opgeworpen, dat tot eenige discussie aanleiding gaf. Hij betoogde, dat de protestanten hier te lande niet vrij genoeg in de uitoefening van hunne godsdienst zijn. Hij verlangde de bevoegdheid om eene kerk en eene godsdienstige vereeniging te vormen, zonder voorafgaande toestemming of door den Staat erkend te zijn. De heer *de Lavarelle* heeft, namens zijne Protestantsche ambtgenooten, verklaard, dat hij zich met de interpellatie, noch met de vorderingen van den heer *de Gasparin* vereenigde. De discussie heeft tot geene uitkomst geleid, vooral naardien de kamer het belangrijke vraagstuk van de godsdienst, aanstaanden Vrijdag, bij gelegenheid der interpellatie van den heer *Thiers*, denkt te behandelen. [illegible] den minister van oorlog inlichtingen nopens de expeditie tegen de Kabylen gevraagd. Hij verlangde te weten of de groote expeditie, door den maarschalk *Bugeaud* voorgesteld, doch door de kamer afgewezen, door eene meer beperkte zou vervangen worden. De minister van oorlog heeft begrepen in de openbare zitting deswege geene inlichtingen te kunnen geven. Hij moest zich bepalen met te zeggen, dat de gevraagde versterkingen niet zijn gezonden.

— Gisteren heeft de kamer der gedeputeerden over het geheel bedrag der gevraagde credieten gestemd en ze met eene groote meerderheid toegestaan, maar het getal leden was ongenoegzaam, zoodat er op nieuw over moet gestemd worden.

In de kamer der pairs is het door de afgevaardigden aangenomen voorstel tot conversie, ingekomen.

— Gelijk men reeds vooruit voorspelde, zal het bij de gedeputeerden aangenomen voorstel tot conversie der 5 pCt. renten, door de kamer der pairs verworpen worden. In de bureaux van laatstgenoemde kamer waren gisteren 130 leden tegenwoordig, en niet minder dan 80 daarvan verklaarden zich tegen het ontwerp, en al de leden der commissie van onderzoek, bestaande uit de heeren: *Roy*, *Persil*, *Barthe*, *Odier*, *Ferrier*, *Merilhow* en *de Barante*, deden zich opentlijk als tegenstanders van de reductie kennen.

— De heer *Guizot* bevindt zich thans te Passy, waar hij, volgens de *Revue de Paris*, zich eene maand zal onthouden, zonder zich met eenige werkzaamheid bezig te houden. Indien hij zich daarna niet beter bevindt, zal hij de wateren van Vichy bezoeken. — Het ministerie zegt men, zal zich van de tijdelijke vervanging des heeren *Guizot* bedienen, om in de kamer te zeggen dat het ministerie nog geen inlichtingen kan geven nopens de onderhandelingen van den heer *de Broglie*, nopens het regt van onderzoek.

— De maarschalk *Soult* heeft een zijner aide-de-camps naar Marocco gezonden, met nieuwe instructien voor de fransche agenten aldaar.

— Het dagblad *la Presse* kondigt aan dat het binnen kort in grooter formaat zal verschijnen, en desniettemin zijn abonnements-

prijs nog verminderen zal. Ook zegt men dat het *Journal des Débats* zijn formaat nog wil vergrooten.

— In de gewone correspondentie der hoofdstad leest men:

»Nog twee maanden op zijn best blijven de kamers der gedeputeerden bijeen, om de menigvuldige werkzaamheden die zij te doen heeft, ten einde te brengen. Blijkbaar zal zij genoodzaakt wezen een groot gedeelte der haar aangebodene wetsontwerpen tot het volgende jaar te laten liggen, en daar de ontbinding der kamers eene besliste zaak is, zullen al de onbeslecht geblevene vraagstukken op nieuw door het ministerie moeten aangeboden worden. Wij betuigden reeds sedert lang ernstige vrees te hebben gekoesterd voor de meeste spoorwegontwerpen. De spoorweglijnen naar de noordergrenzen, die van Lyon, Straatsburg en Tours, zullen ongetwijfeld worden gestemd, omdat de kamer zich daarmede reeds bezig gehouden heeft, maar wij vreezen dat omtrent die van Bordeaux naar Cette, van Lyon naar Avignon, van Muhlhausen naar Dyon, van Versailles naar Chartres, en eenige andere, niets [illegible] worden."

— Volgens een der dagbladen, zou de minister groot-zegelbewaarder, de heer *Martin*, du Nord, nadat daaromtrent vele beraadslagingen hadden plaats gehad, volmagt gekregen hebben, om in de kamer aan te kondigen, dat er eindelijk ernstige vervolgingen tegen de congregatie der Jezuiten, wier hoofdgesticht alhier in de Rue des Postes is, zouden gerigt worden. Met verlangen ziet men de interpellatiën en de verklaringen te gemoet die op morgen bepaald zijn. Het zal dan spoedig blijken wat er van gezegd gerucht zij.

— Er zijn tijdingen uit Otaheite tot den 2 Januarij ontvangen. De schout-bij-nacht *Hamelin*, was sedert eenige dagen aangekomen, en zijne tegenwoordigheid had geene verandering teweeg gebragt. Men zeide, dat de Koningin *Pomaré* weigerde tot eenige onderhandeling toe te treden vóór de aankomst van den Engelschen admiraal, die binnen kort met een schip van 80 stukken verwacht werd.

— De jongste tijdingen uit Spanje houden niets meldenswaardig.

— Ter oorzake van 's konings naamdag, wordt er heden geen beurs gehouden.

BELGIE.

BRUSSEL, den 2den Mei.

De kamer der vertegenwoordigers heeft gisteren een ontwerp betrekkelijk een zij-kanaal langs de Maas, met 38 tegen 14 stemmen aangenomen.

In de zitting van woensdag heeft gezegde kamer besloten, om in hare bureaux eene speciale commissie te benoemen, die zich met het onderzoek moet bezighouden van alle ontwerpen betrekkelijk spoorwegen in de Vlaanderen.

De opbrengst van gezegde wegen in Belgie, heeft gedurende de maand Maart bedragen fr. 956,005.30, zijnde omtrent 200,000 fr. meer dan in de maand Maart 1844. — Gedurende de drie eerste maanden van dit jaar, hebben de spoorwegen opgebragt fr. 2,358,113.15; en in 1844 fr. 2,092,941.71; dus fr. 265,171.44 dit jaar meer dan in 1844.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 3den Mei.

Eergisteren morgen heeft, na een tweejarig verblijf alhier, onze vesting verlaten, naar deszelfs nieuwe bestemming, Zeeland, marcherende, het 3de bataillon van het 8ste regiment infanterie, onder de bevelen van den kolonel *Rochell*, en heden morgen is van hier vertrokken, insgelijks naar Zeeland marcherende, het 1ste bataillon van gezegd regiment, onder bevel van den majoor *Egter van Wissekerke*, terwijl gisteren alhier binnengemarcheerd is, komende van Middelburg, het 1ste bataillon van het 7de regiment, onder bevel van den kolonel *Verhorst*, en Woensdag aanstaande het 4de bataillon van het 8ste regiment infanterie, onder bevel van den luitenant-kolonel *Van Boecop*, zich insgelijks op marsch naar Zeeland zal begeven.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van ll. Woensdag, heeft de commissie tot de verzoekschriften verslag uitgebragt: 1°. over een adres van *A. T. Bouricius*, te Rheden, nopens den afstand van de steenkolemijnen te Kerkerade; 2°. over een verzoekschrift van *Weyland* en *de Fremery* te Leiden, tegen de belasting op het zout; 3°. op dat van *Bijlevelt* te Schiedam, omtrent de wet op de geneeskunde; 4°. op die van *Schiefbaan* te 's Hage, *Lette van Oostvoorne* te Brielle en *Lamaison* te Heenvliet, over de bevoegdheid om deel te nemen aan de provinciale en plaatselijke besturen. Deze stukken zullen ter griffie worden gedeponeerd.

De heer *de Kempenaer* vraagt, wat het verzoekschrift van den heer *Bouricus* voormeld betreft, ook de verzending naar Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken. Hij acht die verzending van gewigt, omdat het verzoek met de spoorwegen hier te lande in verband staat, en er geruchten in omloop zijn, dat de Rijnspoorweg misschien heden wel in handen van particuliere personen of eenig vreemd vennootschap zou overgaan. De spreker schetst het gewigt van dezen spoorweg voor het Vaderland. De weg moet ons de gelegenheid aanbieden, om met andere Staten den wedstrijd vol te houden van den handel op Duitschland. Wat men ook nopens andere spoorwegen bepaald hebbe, hij achtte het van belang, dat de Rijnspoorweg aan den Staat blijve, en zou het noodlottig vinden, indien er anders over ware beschikt.

Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken is ter vergadering tegenwoordig, en vraagt het woord. Hij geeft te kennen dat de verzending met het gezegde doel op den huidigen dag geen effect meer zou hebben, daar reeds door den Koning de magtiging was verleend om den Rijnspoorweg in handen eener maatschappij te doen overgaan, terwijl reeds concessie voor den aan te leggen weg door Overrijssel was verleend. Zijne Excellentie is voorts in ontwikkelingen getreden over het stelsel, hetwelk de Regering op het stuk der spoorwegen heeft aangenomen. Dat stelsel zal ten gevolge hebben, dat in onderscheidene rigtingen het Rijk door spoorwegen zal worden doorsneden, die, door den aanleg der nog ontbrekende en reeds grootendeels ter onderneming aangeboden vertakkingen, gezamelijk 75 millioen gulden zullen kosten; — dat van deze overgroote som niets ten laste van den Staat of van de belastingschuldigen zal komen; — en dat aan den anderen kant de Staat alle vereischte waarborgen bezit voor een gematigd bedrag der vrachtprijzen, voor de veiligheid en de belangen der personen, die van de spoorwegen gebruik maken, en voor het dienstbaar maken dier wegen aan het belang van den handel, als ook van de brievenposterij. Zijne Excellentie heeft voorts in de bijzonderheden aangetoond, dat het nadeel, hetwelk de vorige spreker van de overdragt van den Rijnspoorweg vreesde, niet zal bestaan, omdat de wetgeving het middel altijd in de hand zou houden tot eene kunstmatige vermindering der vrachtprijzen, wanneer dit, door de mededinging van België of anderzins, noodig mogt worden.

De heer *de Kempenaer* bleef niettemin volhouden, dat het belang van den Staat had medegebragt, dat de Rijnspoorweg voor denzelven ware behouden; geloofde dat men in de tarieven slecht tegen de vreemden zou kunnen opwerken, enz.

Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken gaf nog nader te kennen, dat hij met de grootste omzigtigheid in het belang van den Staat was te werk gegaan; dat zeer goede voorwaarden daarvoor waren bedongen; dat hij de overtuiging had, een zeer nuttig werk te hebben gedaan, en daarom met gerustheid op mogelijke miskenning, hieromtrent kon antwoorden. Z. Exc. deed opmerken, dat het hier altijd eene wisselvallige zaak gold; dat er niet alleen quæstie was van voordeel behalen, maar men ook nadeelige kansen kon beloopen; dat het dus onraadzaam was geweest den Staat groote sommen op de schouders te leggen. enz.

Hierna worden de beraadslagingen geopend over de voordragt nopens de onteigening ten algemeene nutte.

De heer *de Backer* bestrijdt het ontwerp als te weinig waarborgen voor den eigendom bezittende; ook de heer *de Man* vindt het grootste bezwaar er in om tot het tegenwoordig zoo exceptioneel hulpmiddel de toevlugt te nemen; er kon wel op eene andere wijze in de gebreken der wet van 1841 worden voorzien.

De heeren *Menso*, *Scheers van Harencarspel* en *Modderman* ontwikkelen mede bezwaren tegen de voordragt. Zij vinden het ontwerp niet overeenkomstig de grondwet; vreezen verwikkeling van procedures, achten den eigendom niet behoorlijk gewaarborgd, meenen dat de wet van 1841 niet de schuld van hooge eischen van eigenaren, van verwijlen in den regtshandel kan dragen, enz.

De heer *Uytwerf-Sterling* verdedigt de voordragt, waartegen hij geene zoo groote tegenkanting had verwacht; het is hier geene nieuwe wet, maar eene loutere aanvulling van het bestaande, de regering heeft aan de meeste bedenkingen toegegeven, zoodat alle zwarigheden weggenomen zijn. De redenaar heeft grooten eerbied voor den eigendom, vindt dien ook bij de grondwet en de wetten gewaarborgd, maar die geven ook de grens op waar de eigendom ten behoeve van het algemeene nut, het staatsbelang moet worden ten offer gebragt.

De heer *van Heemstra* meent dat er voor elke onteigening eene afzonderlijke wet behoort te zijn, dat men in 1841 van den grondwettigen weg is afgeweken en dat men thans een stap verder wil gaan. De voorloopige in bezitstelling acht hij strijdig met art. 162 der grondwet. Eigendomregt behoort verheven te zijn boven eigenbelang en speculatiegeest.

De heeren *van Panhuys* en *Duymaer van Twist* zijn tegen de

voordragt. De heer *Gevers* is niet tegen het beginsel daarvan, maar tegen de procedure zooals die bij de wet wordt voorgedragen. De beraadslagingen worden tot des avonds uitgesteld.

— In de avondzitting van Woensdag hebben de heeren *van Goltstein, de Kempenaer, Thorbecke* en *Star Busmann* de voordragt nog bestreden; en heeft de heer *den Tex* ze verdedigd.

Z. Exc. *de Minister van Binnenlandsche Zaken*, houdt het ook daarvoor, dat de ondervinding van de jongste vier jaren geleerd heeft, dat in de wetgeving op de onteigening een verandering behoort plaats te hebben, in het algemeene belang. Z. Exc. zegt, dat het bij het onderzoek van de onderhavige voordragt vooral de vragen geldt: 1°. is zij noodig; 2°. is het doel op geene andere wijs bereikbaar?

Z. Exc. zal het eerste punt, als meer zijn departement rakende, behandelen. En hij kan niet anders, dan de vraag der noodzakelijkheid bevestigend beantwoorden. Z. Exc. wijst op de schromelijke misbruiken, waartoe de bestaande wet heeft aanleiding gegeven, en die nog verder verwacht kunnen worden. Tijdverlies van allerlei aard is daarvan het gevolg, tot groot nadeel voor 's lands welbegrepen belang. Procedures worden jaren lang gerekt; aanzienlijke sommen daardoor verslonden. Z. Exc. heeft den meesten eerbied voor het eigendomsregt, en geene onteigening moet natuurlijk buiten behoorlijke schadevergoeding plaats hebben; maar, gelijk in andere opzigten, is het hier een offer van den particulier aan de dringende belangen van het algemeen. Dat die offers tegen honderde malen de waarde gebragt worden, dit kan toch nooit de bedoeling van den wetgever zijn geweest, en de uitkomsten hebben nogtans geleerd, dat dit het geval is. De Minister wijst andermaal, gelijk in de ochtendzitting, op het groot gewigt, dat er voor Nederland in gelegen is, om zich niet door andere landen in den aanleg van spoorwegen te laten voorbijsnellen; dringt aan dat het hier zake is met spoed zich op de hoogte van den tijd te plaatsen; dat handel, nijverheid dit vorderen; dat speculatiegeest en hebzucht daartegen geene hinderpalen moeten stellen, en dat de groote belangen van het Rijk daaraan niet mogen worden opgeofferd. Daarom is de tegenwoordige wet dan ook noodzakelijk.

Vervolgens nam Z. Exc. de minister van justitie het woord, om de voordragt uit het bloot regtskundige oogpunt te verdedigen.

De beraadslagingen worden gesloten. Men gaat ter stemming over. Het ontwerp wordt *verworpen* met eene meerderheid van 31 tegen 20 stemmen.

Voor hebben gestemd de heeren: *Schooneveld, Jongsma, van Heeckeren, de Monchy, Telting, de Jong, Uytwerf Sterling, van Naamen, Druyvesteyn, Strens, den Tex, Bakker, Mutsaers, Kniphorst, Luyben, Enschedé, Corneli, Hoffman, Hinlopen* en [illegible]

Tegen hebben gestemd, de heeren: *van [illegible], Thorbecke, Scheers van Harencarspel, Modderman, Boreel van Hogelanden, Menso, de Kempenaer, Luzac, van Sasse van Ysselt, Cost Jordens, van Rosenthal, van Nagell, Nederburgh, Michiels van Verduynen, van Panhuys, Wichers, Gevers, Storm, van Heloma, Faber van Riemsdijk, Gouverneur, Star Busmann, Romme, van Goltstein, de Man, Brouwer, Anemaet, de Backer, Duymaer van Twist, Hooft* en *Bruce.*

Dienvolgens zal Z. M. eerbiedig worden verzocht, dit ontwerp in nadere overweging te nemen. Daarna wordt de vergadering gescheiden.

— Naar wij vernemen is de overgang van den spoorweg van Amsterdam naar Arnhem en de verdere exploitatie van dien weg, gedaan aan eene engelsche maatschappij, aan wier hoofd zich mede bevinden twee Nederlandsche huizen, die der heeren *L. J. Enthoven en Comp.* en *Wilson.*

— Uit Assen wordt van den 28sten ll. gemeld, dat op den 3den dezer aldaar zou plaats hebben eene bijeenkomst van de heeren Gouverneurs der provinciën Vriesland, Groningen, Overijssel en Drenthe, om te raadplegen over het aanleggen van spoorwegen in die gewesten en om voorloopig kennis te nemen van drie verschillende bij het gouvernement ingediende aanvragen om concessie tot het aanleggen van spoorwegen door den heer *Brade* te Amsterdam, de heeren *H. S. Balkema en Comp.* te Delfzijl en het huis *Dixon* te Amsterdam.

— Het dagblad *Overijssel* deelt het Besluit van Z. M. mede, waarbij aan de Heeren *G.* en *H. Salomonson* te Almelo en *L. R. Bisschofsheim* te Amsterdam, concessie wordt verleend voor den Spoorweg door Overijssel. De voornaamste bepalingen zijn deze: 1°. de rigting zal zijn van den Rijnspoorweg bij Arnhem over Deventer naar Raalte, van Kampen over Zwol naar Raalte, en van hier naar Almelo en vervolgens naar de grenzen van Duitschland. — 2°. Indien van Almelo de weg naar de Hannoversche grenzen mogt worden gelegd, zal van die stad over Enschede een zijtak naar de Pruissische grenzen kunnen worden aangelegd en de uitvoering bij voorkeur aan de tegenwoordige concessionarissen worden verleend. — 5°. De rigting tusschen de boven opgegevene punten zal door Z. M. nader worden vastgesteld, na voorafgaand overleg met concessionarissen. — 6°. De uitvoering der werken zal geschieden onder toezigt van eenen Ingenieur van den waterstaat, met goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken. — 7°. De aardebaan van den Rijnspoorweg af over Deventer, Raalte en Almelo naar de Duitsche grenzen, zal dadelijk voor een dubbel spoor worden aangelegd, ofschoon aanvankelijk die weg slechts van een enkel spoor zal behoeven voorzien te worden. De baan van Kampen over Zwol naar Raalte, zal voorloopig voor de breedte van een enkel spoor mogen voorzien worden. — 8°. De werken zullen voor het einde van 1849 moeten voltooid zijn. Bij gebreke daarvan, of indien de werken bij het einde van het derde jaar niet tot de helft mogten zijn gevorderd, zal de concessie vervallen zijn. — 10°. De concessie wordt verleend voor 50 jaren, beginnende met den 1 Jan. 1850 — 11°. Na expiratie van dien termijn heeft de regering de bevoegdheid, om zich in het bezit van de wegen en het materiëel te stellen, tegen uitkeering der hoofdsom enz. Zoo niet, dan zal de concessie stilzwijgend voor 25 jaren verlengd zijn. — 12°. Binnen 8 dagen na dagteekening van dit besluit zal door de concessionarissen een borgtogt worden gesteld van ƒ 500000 in Nederl. effecten, waarvan $^1/_5$ zal worden terugbetaald, zoodra er ten minste een millioen guldens is ten koste gelegd enz. —

22°. Aan de concessionarissen wordt vergunning verleend tot oprigting eener te Zwolle te vestigen maatschappij, ingerigt volgens de wettelijke voorschriften omtrent nameloze vennootschappen. 23°. Bij de vervaardiging der statuten zal tot beginsel moeten aangenomen worden de plaatsing van de belangen der maatschappij onder het beheer van een zelfstandig bestuur, uit Nederlanders bestaande, het houden eener algemeene jaarlijksche vergadering, de meest mogelijke openbaarheid, zoo wel van de maandstaten der exploitatie, als van de jaarlijksche balans en de vaststelling van een reservefonds enz.

— Z. Exc. de minister van financien heeft, bij resolutie van 26 dezer, vastgesteld de bepalingen der 196ste loterij. Deze loterij zal bestaan uit 21500 loten, 10750 prijzen en 14 premien. De collecte zal geopend worden op Maandag 26 Mei en gesloten op Zaturdag 7 Junij aanstaande. De trekking van de eerste klasse vangt aan op 23 Junij aanstaande, terwijl de laatste honderd nommers op Vrijdag 12 September 1845, zullen getrokken worden.

— Uit 's Hage schrijft men van den 1sten Mei:

» Heden morgen ten 7 ure hebben de alhier tot nu garnizoen gehouden hebbende batterijen rijdende artillerie, deze residentie verlaten, om zich naar Amersfoort te begeven, alwaar zij garnizoen zullen gaan houden, [illegible] gevolgd door het 1ste regiment dragonders, dat zich naar Limburg begeeft, en eindelijk ten 8 ure door het eerste bataillon grenadiers, dat te Delft garnizoen gaat houden. Al deze troepen worden vervangen door het tweede regiment lansiers en het tweede bataillon jagers, welke heden in den loop van den dag deze residentie zijn binnengerukt."

— De Groninsche Courant behelst het volgende:

» Wij vernemen, dat op den 22 dezer de publieke aanbesteding heeft plaats gehad van het aanleggen der aardebaan en het bepuinen en daarover begrinden des wegs van de grensscheiding met Hanover tot Winschoten af; dat dit werk in massa is aangenomen door *J. Arntz en Comp.*, te Millingen (provincie Gelderland), voor eene som van ƒ 68,500, en dat, zoodra hierop de vereischte goedkeuring zal zijn verkregen, met de uitvoering een aanvang zal worden gemaakt."

— Dingsdag aanstaande, den 6 dezer, heeft eene bij ons zigtbare zonneklips plaats, wier begin is des morgens ten 8 ure 48 minuten, het midden ten 10 ure 2 minuten en het einde ten 11 ure 16 minuten. De verduistering geschiedt over de noordzijde der zonneschijf.

De Commissie ter uitdeeling van Soep, Brood en Turf, dezer dagen in de vergadering van het Departement Breda, der Maatschappij: *Tot nut van 't Algemeen*, verslag en rekeningen gedaan hebbende van hare verrigtingen gedurende den afgeloopen winter, heeft het genoegen langs dezen weg meer algemeen bekend te maken, dat ongeveer vijf duizend portiën Soep, acht duizend Nederlandsche ponden Brood en tachtig duizend Turven, door haar werden uitgereikt.

Zij vindt zich tevens gedrongen voor de milde bijdragen, die haar tot die uitdeelingen hebben in staat gesteld, haren stadgenooten welmeenenden dank te betuigen.

BREDA, 2 Mei 1845.

Namens de Commissie voornoemd,
LOKE.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (2 *Mei*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{5}{16}$; 3 pCt. $78\frac{1}{4}$; dito op resc. $78\frac{1}{8}$; 4 pCt. $100\frac{1}{8}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $99\frac{15}{16}$; Amort.-Syndic. $4\frac{1}{2}$ pCt. $99\frac{15}{16}$; $3\frac{1}{2}$ pCt. $93\frac{7}{8}$; Handelm. $152\frac{1}{2}$; Aand. Rijn Spoorw. $114\frac{3}{8}$; Id. Holl. Spoorwegm. 126; Belgie $4\frac{1}{2}$ pCt. $97\frac{1}{4}$; $2\frac{1}{2}$ pCt. $58\frac{1}{8}$; Spanje $27\frac{1}{16}$; dito Onbep. St. 26; 3 pCt. $41\frac{3}{4}$; 3 pCt. Binnenl. 35; Coupons Ardoins 28; Passive $7\frac{1}{2}$; Fr. Uitgest. $8\frac{5}{8}$; Portug. 3 pCt. te Lond. $68\frac{5}{8}$; 5 pCt. Binnenl. 73; Rusland 108; Certif. 1831 en 1833 $100\frac{3}{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $93\frac{7}{8}$; dito bij *Stiegl.* $92\frac{7}{8}$; Certif. van Assign. 6 pCt. $76\frac{1}{8}$; Polen Certif. $87\frac{1}{2}$; Amerika Bankact. $7\frac{1}{2}$.

Advertentiën.

TERSTOND BENOODIGD:

Een allenzins bekwame **HUISKNECHT**, van goede Getuigschriften voorzien, zoo wel van Bekwaamheden als goed Gedrag. — Adres met *franco* Brieven onder de Letter H, bij den Boekhandelaar E. HENDRIKSE te *Middelburg*.

De Weduwe BOL, geb. LOONEN,

TE BREDA,

Groote Markt, Letter D, N°. 133,

heeft de eer de DAMES dezer Stad en der omstreken te berigten, dat zij heeft ontvangen een fraai Assortiment der NIEUWSTE MODES-ARTIKELEN, als: ZIJDEN en andere HOEDEN, MUTSEN, PELERINES, ZIJDEN STOFFEN, PELTERIJEN, en andere *Nieuwigheden*; nemende zij de vrijheid, zich in de algemeene gunst en recommandatie aan te bevelen.

IN DEN THEEBOOM,

Groote Markt, Wijk D, N°. 111, alhier.

De ondergeteekende maakt hiermede bekend, dat hij op heden zijn WINKEL heeft geopend in KOFFIJ, THEE, TABAK, SNUIF, CIGAREN en KRUIDENIERSWAREN, alles beste kwaliteit, tot civielen prijs.

BREDA, 2 Mei 1845. JOH. MENSE Cz.

TE HUUR TERSTOND:

Drie GEMEUBILEERDE BENEDENKAMERS, met of zonder KEUKEN en STAL, geschikt voor een of twee Heeren. Te bevragen bij de Uitgevers dezer.

*** Op *Woensdag* 7 *Mei* 1845, des voormiddags ten 10 ure, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe L. OERS, op de Groote Markt te *Breda*, **PUBLIEKE VERKOOPING**, van eene zeer schoone en zeldzame Verzameling BLOEMEN voor den open Grond, de Oranjerie en Broeikas, alsmede zeer veel schoone STRUIK- en HEESTERGEWASSEN.

Alles 2 uren vóór de Verkooping te zien.

M. Désirabode,

chirurgien dentiste du Roi, vient d'établir un dépôt de son Eau Dentifrice, approuvée par ordonnance ministérielle du 13 9bre 1838, à Bréda, chez M. VAN MENS ph.

Wekelijksche Annonce van Fabrijksprijzen van *Garen*, *Lint* en *Band*, bij GEZUSTERS BOEX te *Breda*.

Wij hebben het genoegen UEd. wederom onze driemaandsche prijscourant aan te bieden van al onze Goederen, welke wij reeds sedert 1840 tegen Fabrijksprijzen verkoopen; dat is zonder eenige winst, als alleen de korting, die wij van den Fabrijkant genieten, die, door één gerekend, niet meer dan 3 hoogstens 4 percent bedragen: daarentegen kunnen wij geene kosten hoegenaamd op ons nemen en laten wij geene goederen uit het Magazijn gaan, zonder voorafgaande betaling, die men doen kan in Wissel, Banknoot, Coupon of Specie, terwijl wij hetgeen men te veel mogt overgemaakt hebben bij de goederen terugzenden.

Indien Goederen niet voldoen mag men die gerust terugzenden, mits dadelijk en franco.

Eindelijk maken wij een ieder attent op het ondernemen van dusdanige Affaire, mits men ten minsten met 2 of 3 personen daarin kan werkzaam zijn, en op eene kleine plaats of dorp minstens twee duizend Gulden en in eene grootere plaats of stad van vier tot vijf duizend Gulden daartoe kan aanbrengen: in welk geval wij Hen in staat kunnen stellen om voor dezelfde prijzen te verkoopen, als in deze prijscourant zijn aangeduid; verschillende Dépôts zijn reeds op dezen voet met ons in goede betrekking.

GAREN, vlaamsch zwart en graauw, 6 toers 4 mast 85 ct. spaargaren 93 ct. het ℔.
Groote strengen 40 toers n°. 8, 110 ct. n°. 9, 120 ct., 8 mast demi soie 125 ct » »
Wit Boschgaren 10 toers n°. 4, 130 ct. n°. 5, 155 ct. n°. 6, 175 ct. n°. 7, 200 ct. » »
Best zwart Rijssels garen 100 ct. het Pak, wit plat dito 120 ct. het Pak beide van 6 mast.

HAKEN en OOGEN, pleeten en beste zwarten; alle grootens, of assorté 80 ct. de 5 ons.
Koperen dito op kaarten zwaar soort n°. 9, 85 ct. n°. 2, 130 ct. 3½ ℔ 165 ct. het pak van 6 pakjes.
Koperen en koperen vertinde stophaken en oogen n°. X, 85 ct. het pak van 12 pakjes.
KAARTEN, fijne Jaskaarten de 12 spel, 80 ct. fijne Whistkaarten de 12 spel, 130 ct.
Superfijn en Whist à la rose de 12 spel, 155 ct. Whist à l'aigle de 12 spel, 180 ct.
BREIKATOEN. Eng. Watertwist of weefkatoen n°. 8 en 10, 52 ct. n°. 12 en 14, 54 ct. de 5 ons.
Ongebleekt Eng. Labadist van *Strutt*, 6 en 8 draads 40 ct. wit dito 47 ct. het ℔.
Ongebleekt Eng. Breikatoen van *Strutt*, n°. 6, 8, 10, 14 en 20
Groentie 4 draads. Prijs van het ℔ 53, 56, 59, 65, 75 ct.
Wit Eng. Breikatoen van *Strutt*, n°. 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 24, 26.
Groentie 4 draads. Prijs van het ℔ 63, 66, 69, 72, 75, 77, 80, 83, 90, 92 ct.
Best 4 draads wit Eng. Breikatoen van *Strutt*
N°. 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 24, 26, 30, 34, 40, 50, 60, 70, 80.
73, 76, 79, 82, 85, 87, 90, 93, 100, 102, 108, 115, 125, 150, 180, 220, 250 het ℔.
Effen blaauwe Breikatoen n°. 12, 80 ct. Blaauw en wit gemeleerd 80 ct. het ℔.
Blaauw grijs Merinos Breikatoen van *Strutt* 4 draads n°. 12, 95 ct. n°. 14, 98 ct. het ℔.
Echt wit dito van *Strutt* 4 draads n°. 12, 130 ct. n°. 14, 135 ct. het ℔.
NAAIKATOEN. Wit *Best Tambour* van *Strutt* n°. 10, 12, 16, 20, 24, 32, 40, 50.
70, 72, 75, 80, 86, 100, 115, 165 ct. het ℔

Men gelieve op te merken, dat wij ons uitsluitend toeleggen op het Brei- en Naaikatoen van het gerenomeerd Fabrijk van *Strutt* welke kwaliteit *niets* te wenschen overlaat en waarover men zich nimmer kan te beklagen, hebben.

Gekleurd Eng. Naaikatoen n°. 18 blaauw en zwart 90 ct. andere kleuren 80 ct. het ℔.
Naaikatoen in kluwen n°. 16 wit 90 ct. n°. 20, wit en gekleurd 95 ct. het ℔, van 320 kluwen.
NB. Bovenstaande Brei- en Naaikatoenen, zijn allen in Russisch wigt: met het pak an 5 ℔ genomen, komen die nog 10 tot 20 ct. op het pak minder.
2-draads Klosjes van *Strutt*, wit, zwart en gekleurd 21 ct. het dozijn.
3-draads Klossen van *Evans* met zwijnshoofd van 100 yards zwart 35 ct. het dozijn.
6-draads Klossen van *Evans* met zwijnshoofd van 300 yards wit 180 ct. » »
6-draads Klossen op Bruin hout van 300 yards, wit 130 ct. het dozijn.
NB. Indien men de Klossen van andere Fabrijken voor dezelfde prijs of minder aanbiedt, gelieve men te bedenken, dat die meestal een derde minder lang zijn.
LAMPKATOEN. Ordinair de 5 ons $41\frac{1}{2}$ ct. Best soort 45 ct. Best Kaarskatoen 55 ct. de 5 ons.
KNOOPEN. Fijne hoornen Vest- 28 ct. Buis- 42 ct. Roks- 54 ct. Jas- 80 ct. het gros.
Halfronde Patentknoopen » 42 ct. » 65 ct. » 70 ct. » »
Fijne platte met kousjes » 50 ct. Roks- 95 ct. Jas- 100 ct. Groote Jas- 125 ct. » »
Paardenharen knoopen » 60 ct. Buis- 100 ct. Roks- 105 ct. Jas- 145 ct. » »
Okkernooten knoopen assorté » 31 ct. het gros, IJzere, 4 gaatjes 13 en 15 ct. » »
KOORD. Wit Eng. Groskoord van *Evans*, 12 els n°. 4, 92 ct. n°. 6, 125 ct. n°. 8, 160 ct. » »
Wit Eng. Pondkoord van *Evans*, 000, 95 ct. 0000, 105 ct. de 5 ons.
Zwart merinos Jaskoord om te booren 23 els, 240 ct. het dozijn.
Best zwart zijden dito n°. 2 » » » 30 » 47 ct. » stuk.
Best dik dito dito » 5 » » » 30 » 95 ct. » »
Zwart Kameelshaar dito » » » 30 » 50 ct. » »
Dun zwart Kameelshaar dito » » » 150 » 85 ct. » »
Wollen Kloskoord 23 els, best soort, zwart, blaauw, rood en gemeleerd 165 ct. het dozijn.
LADDER. Wit linnen muts- en rokkenladder, 9 els, n°. 2, 105 ct. n°. 4, 175 ct. » »

IN HET GROOT IS ALLES NOG MINDER TE BEKOMEN.

LINT, graauw en bl. linnen lint, 7 els, n°. 3, 33 ct. het dz. Bl. Brug- 7 els, n°. 3, 60 ct. het dz.
Wit katoen Lint 7 els, n°. 00, 12 ct. n°. 17, 16 ct. n°. 1, 19 ct. n°. 3, 26 ct. » »
Zwart katoen Lint 7 els, n°. 00, 13 ct. n°. 0, 15 ct. het dozijn.
Wit katoen Taflint getand, 12 els, n°. 4, 50 ct. n°. 6, 70 ct. n°. 10, 110 ct. n°. 12, 130 ct. het dz.
Wit kat. atlas Lint 12 els, n°. 12, 260 ct. het dz. Rood Flesschenband 7 els n°. 00, 20 ct. » »
Wit linnen Lint 7 els, n°. 00, 15 ct. n°. 17, 19 ct. n°. 1, 24 ct. n°. 3, 36 ct. » »
Wit perkal Lint 7 els, n°. 7, 18 ct. n°. 21, 20 ct. n°. 33, 26 ct. n°. 45, 36 ct. » »
Wit Boschband 15 els, n°. 0, 66 ct. n°. 1, 88 ct. n°. 2, 115 ct. n°. 3, 160 ct. » »
Met minstens 25 Dz. » » 63 ct. » » 84 ct. » » 110 ct. » » 150 ct. » »
Fijn wit Fransch linnen Lint, 11 els, van enkel hennepvlas, buitengewoon Sterk, n°. 1½, 105 ct. n°. 2, 115 ct. n°. 3, 145 ct. n°. 4, 175 ct. het dozijn.
Katoen filosel Lint 7 els, n°. ½, 22 ct., n°. 1, 28 ct. prima 7 els, n°. ½, 26 ct. n°. 1, 34 ct. het dz.
Echt Zwitsersch filosel Lint 15 els, n°. ½, 24 ct. n°. 1, 35 ct. het stuk.
Zw., bl., r. en gr. brat Lint 13 els, n°. 1, 165 ct. n°. 2, 210 ct. n°. 4, 315 ct. n°. 5, 350 ct. het dz.
Zw., bl., en gr. merin. Lint n°. ½, 25 els, 40 ct. n°. 3, 13 els, 28 ct. n°. 4, 13 els, 36 ct. het stuk.
Zw. Kameelh. Gallon voor Jassen 25 els, n°. 1, 50 ct. dito met werkjes n°. 1, 25 els, 65 ct. » »
Best beeren Bretelband 15 els, n°. 100, 55 ct. het stuk, op Rollen van 103 ellen 370 ct. de Rol.
Zwart en wit katoenen Schoenlint best soort 8 els, n°. ½, 70 ct. het pak van 20 stuk.
Zwart en wit halfzijde dito 12 els, n°. ½, 150 ct. fijn 180 ct. superfijn 240 ct. het dozijn.
Effen zwart halfzijden loodband 13 els, n°. ½, 22 ct. n°. ½, 24 ct. n°. 1, 30 ct. het stuk.
Prima zwart fluweelen band 36 els, n°. 12, 135 ct. n°. 16, 160 ct. n°. 20, 190 ct. » »
Zw. zijd. Tafl. n°. 1½, 27 ct. n°. 2, 30 ct. n°. 3, 33 ct. n°. 4, 42 ct. n°. 6, 65 c. het st. van 12 ell.
Wit dito n°. 1, 33 ct. n°. 1½, 45 ct. gekl. dito » 75 ct. » » 95 ct. » » 145 c. n°. 9, 225 c. 20 »
Zw. en gekl. sat. Lint n°. 1, 30 ct. n° 1½, 38 ct. n° 2, 55 ct. n° 3, 70 ct. n° 4, 86 c. n° 6, 120 c. 20 »
Vele soorten van façonné en Modelinten in verschillende breedten en kwaliteiten.
NAALDEN. *Londen*, lange en korte 83 ct. Beste B. naalden met de kroon 100 ct. de duiz. naalden.
Eng. Kroonnaalden van *Hemming*, 210 ct. het duizend, extra beste Kleermakers van *Hemming*, met verguld étiquette en gedreven blaauwe oogen 50 ct. de honderd.
Stopnaalden Kleefsche 17 ct. D long 29 ct. beste Saaijets 38 ct. de honderd.
NACHTLICHT. Best Waslicht 75 ct. groot dito 100 ct. de 12 doosjes.
RINGEN. Gordijnringen 50 ct. de 100 stuk. Witte Soutien 190 ct. het dozijn.
SAAIJET. Veensch, goed soort, zwart 120 ct. alle andere kleuren 125 ct. de 5 ons.
Eng. Saaijet, supra soort en echte kleuren, bijzonder aanbevelingswaard.
Zwart en wit, in n°. 12, 13, 14, 16, 20, 24, 28, 32.
Prijs van zwart en wit, het Eng. ℔ 105 ct. 110 ct. 120 ct. 160 ct. 220 ct. 235 ct. 300 ct. 370 ct.
4 kleuren grijs in n°. 13, 14 en 16 het Eng. ℔ 115 ct. 125 ct. 175 ct.
blaauw grijs in n°. 13, 14 en 16 » » » 125 ct. 130 ct. 185 ct. } In losse en ronde draad.
Nassau 5. in n°. 14. » » » 140 ct.
dito 6. en Indigo Blaauw » » » 190 ct.
SPELDEN. Bossche Spelden n°. 6, 83 ct. n°. 7, 98 ct. dito platkoppen n°. 8, 105 ct. n°. 9, 112 ct. het pak van 2880 stuks in 30 br. Loodkoppen n°. 3, 41 ct. het pak van 1980 stuks in 20 br.
Pondspelden assorté 70 ct. het ℔, dito platkoppen n°. 6, 10, 16, 18, en baker- 145 ct. het ℔.
Duitsche Patent platkoppenspelden op rosé papier, het Pak van 6000 stuks 20 brieven n°. 6, 150 ct. n°. 10, 170 ct. n°. 16, 220 ct. n°. 18, 280 ct. het pak. dito bakerspelden het pak van 500 stuks in 10 brieven n°. 28, 35 ct. n°. 40, 50 ct. het pak, opregte Engel. *Kirby, Beard & Comp.* platkopspelden op rosé papier n°. 1, 2,25 n°. 1½, 2,55, n°. 2, 2,70, n°. 3, 2,80, n°. 3½, 2,90, n°. 4, 3,20, n°. 5, 3,35 het pak van 6000 stuks in 16 br.
VETERS. Katoenen 11 draads, wit, zw en gekl. ¾ els, 36 ct. ⅞, 48 ct. ⅝, 60 ct. ½, 88 ct. het gr.
Zwarte katoenen met patent beslag ⅝ els, 50 ct. het gros.
Wit linnen renforcé veters 13 draads ⅝ els, 150 ct. ¾, 210 ct. ⅞, 290 ct. het gros.
Gekleurde zijden veters ⅝ els, 60 ct. Zwart zijden veters n°. 10, ⅝, 28 ct. ¾, 42 ct. het dozijn.
Beste witte zijden floretten veters 3 els, 85 ct. 4 els, 110 ct. 5 els, 125 ct. het dozijn.
VETERBAND. Wit kat. 14 els., n° 3, 32 ct. n° 4, 40 c. n° 5, 53 c. n° 6, 65 c. n° 12, 145 c. h. dz.
Wit linnen dito 30 els, n°. 13, 90 ct. het dozijn, fijn wit dito n°. 21, 135 ct. het dozijn.
dito renf. 80 els, n°. 17, 220 ct. het dz. Zw. zijden dito 28 els, n°. 12, 68 ct. n°. 18, 90 ct. het st.
WOL. Opr. witte Leyds. Wol 2, 3 en 4 draads, n°. 0, graauw 70 ct. n°. 0, half blank 75 ct. n°. 0, blank 85 c. n° 0, wit 90 c. n° 1. 105 c. n° 1, Best 110 c. n° 3, 135 c. n° 4, 150 c. de 5 ons, n° 6 en 9.
ZEEMLEER. n°. ½, 350 ct. n°. 1, 425 ct. n°. 2, 550 ct. n°. 3, 750 ct. de 12 vellen.
ZIJDE. Antwerpsche Naaizijde zwarte 285 ct. Gekleurde 335 ct. bl. zwarte 420 ct. het ons.

Wijders de volgende Artikelen, waarvan de prijs door een n°., letter of anderzins niet duidelijk genoeg kan opgegeven worden, als: Breinaalden in alle soorten, ook in kokers, rood Teekenkatoen in strengen en in doosjes, Fransche elastike Bretels, wit katoenen Bretels, Hemd- en Borstrokknoopen, fijne en superfijne Fransche Hemdknoopen, Paarlemoeren-, Manchet- en Agaatknoopjes, garen Liskoord, Schilderijkoord, zijden Kraalkoord, linnen Laarzenlint, Favearlint, Rijgpennen, Velwatten en Pondwatten, fijne Spaansche Wol, mede allen tot *Fabrijksprijzen*.

IN HET GROOT IS ALLES NOG MINDER TE BEKOMEN.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.